

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π/ΘΜΙΑΣ &
Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΧΟΛ. ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ Δ.Ε.
Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Τηλ. 2810 246860

Ταχ. Δ/ση: Ρολέν 4, 713 05 ΗΡΑΚΛΕΙΟ

E-mail: grss@dide.ira.sch.gr

Βασιλεία Καλοκύρη

Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων

Τηλ. 2810 246.864

κιν. 697 99 30 724 // 2810 310.634

Ιστοσελίδες: ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

<http://users.sch.gr/sfscholiki/fi>

ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ –
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

<http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com>

E-mail : kalokyri@sch.gr

Ηράκλειο, 11-1-2018

Αρ. Πρωτ.: 8

Προς:

- Διευθύνσεις Σχολείων Δ.Ε. των Φιλολόγων επιστημονικής αρμοδιότητας
- Διευθύνσεις -Υποδιευθύνσεις και Εκπαιδευτικούς Σχολείων Δ.Ε. Παιδαγωγικής ευθύνης
- Φιλολόγους Σχολείων Δ.Ε. περ. εν. Ηρακλείου
- και περ. εν. Λασιθίου
(*αρμοδιότητας Σχολικής Συμβούλου Φιλολόγων Β. Καλοκύρη, διαμέσου των Δ/σεων των Σχολείων*)

Κοιν. :

1. Περιφερειακή Δ/ση Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπαίδευσης Κρήτης
2. Προϊστάμενο Επιστημ.& Παιδαγ. Καθοδήγησης Δ/θμιας Εκπ/σης
3. Διεύθυνση Δ.Ε. Ηρακλείου
4. Διεύθυνση Δ.Ε Λασιθίου

Θέμα: «Ευχές για δημιουργική χρονιά, 2018. Επικαιροποίηση συμμετοχής στις «Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού, κατά το σχολ. έτος 2017-18». Έγκριση υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος από ΥΠΠΕΘ.»

Σχετ. ΥΠΠΕΘ Αριθ. Πρωτ. : 201726/Δ2/21-11-2017, «Έγκριση εκπαιδευτικού προγράμματος»

Αγαπητοί / Αγαπητές Συνάδελφοι,

Εύχομαι η νέα χρονιά, 2018, να είναι δημιουργική και ανανεωτική μέσα από τις προσπάθειές σας για ποιότητα στο εκπαιδευτικό έργο. Υγεία, ευτυχία, ικανοποίηση και πλήρωση των στόχων σας!

Με την ευκαιρία της επικαιροποίησης των εκπαιδευτικών στόχων στην αρχή της νέας χρονιάς, υπενθυμίζω ότι οι προσπάθειες που έχουμε καταβάλει «συν-εργατικά» για

την υποστήριξη του γλωσσικού γραμματισμού των μαθητών μας, μέσα από **Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού**, κατά τα τέσσερα προηγούμενα χρόνια, **συνεχίζονται κι εφέτος (για 5^η σχολική χρονιά), με την έγκριση από το ΥΠΠΕΘ ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το σχολ. έτος 2017-18, που μπορείτε να εντάξετε στον ετήσιο προγραμματισμό σας.**

Ειδικότερα, υπενθυμίζω¹ ότι **το ΥΠΠΕΘ**, στο πλαίσιο της έγκρισής του για προγράμματα και δράσεις για το νέο σχολ. έτος, **απέστειλε μετά από θετική εισήγηση του Ι.Ε.Π.** (Αρ. 42/12-10-2017 Πράξη του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής) **την έγκρισή του (ΥΠΠΕΘ Αριθ. Πρωτ.: 201726/Δ2/21-11-2017), για υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος «Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού, κατά το σχολ. έτος 2017-18»**, που συντονίζω ως Σχολική Σύμβουλος επιστημονικής καθοδήγησης Φιλολόγων και παιδαγωγικής ευθύνης, στα σχολεία αρμοδιότητάς μου Ηρακλείου και Λασιθίου-ΠΔΕ Κρήτης. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι προαιρετική.

Σας προσκαλώ, λοιπόν, να συμμετάσχετε στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με δράσεις υποστήριξης του γλωσσικού γραμματισμού των μαθητών σας, δηλώνοντας συμμετοχή στην ηλεκτρονική φόρμα, που είναι διαθέσιμη και στην ιστοσελίδα του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού, πατώντας τον σύνδεσμο:

[2017-18 Συμμετοχή στις "Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού"](#)

Στους Συμμετέχοντες και τις Συμμετέχουσες Φιλολόγους (και Εκπαιδευτικούς άλλων ειδικοτήτων των Σχολείων παιδαγωγικής ευθύνης μου) θα δοθεί από τη Σχολική Σύμβουλο στο τέλος της σχολικής χρονιάς 2017-18, **ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού».**

Πληροφορίες και υλικό μπορείτε να βλέπετε στον ιστότοπό μας, **ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ - ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ**

¹ Γρ. Σχ. Συμβ. Αρ. Πρ. 819/29-11-2017. «Πρόσκληση συμμετοχής Φιλολόγων αρμοδιότητας και Σχολείων Παιδαγωγικής Ευθύνης στις «Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού, κατά το σχολ. έτος 2017-18». Έγκριση υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος από ΥΠΠΕΘ.»

<http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com>), όπου είναι διαθέσιμη στις επιλογές της αρχικής σελίδας, ειδική ιστοσελίδα αφιερωμένη στις Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού.

Αναλυτικότερα, στη συνέχεια, παρατίθενται όλες οι πληροφορίες για τη συμμετοχή σας, προτεινόμενα είδη δράσεων και τρόποι ένταξής τους στο σχολικό πρόγραμμα.

**«ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΣΧΟΛΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ 2017-18»**
ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ (ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ) ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ
ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ Β. ΚΑΛΟΚΥΡΗ »

Επιστημονική επιμέλεια, Διοργάνωση και Συντονισμός:
Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Βασιλεία Καλοκύρη
Περιφερειακή Δ/ση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης Κρήτης (ΠΔΕ Κρήτης)
έδρα: Ηράκλειο

**Γενικά: Το σκεπτικό της λειτουργίας και των δράσεων του
«Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού» (ΔΔΓΓ)**

Το σχολ. έτος 2017-18 προγραμματίζεται να λειτουργήσει -για 5^η χρονιά- το «Διασχολικό Δίκτυο Γλωσσικού Γραμματισμού», στο οποίο μπορούν να συμμετέχουν με δράσεις υποστήριξης του γλωσσικού γραμματισμού των μαθητών/τριών Φιλολόγοι των Σχολείων Επιστημονικής Καθοδήγησης και Εκπαιδευτικοί των σχολείων Παιδαγωγικής Ευθύνης της Σχολικής Συμβούλου Φιλολόγων Βασιλείας Καλοκύρη (ΠΔΕ Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο).

Βάση για τη συγκρότηση του «Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού» έχουν αποτελέσει οι κοινές επισημάνσεις στις διασχολικές και ενδοσχολικές επιμορφωτικές συναντήσεις ότι χρειάζεται ως Εκπαιδευτικοί να προσπαθήσουμε **σ υ σ τ η μ α τ ι κ ά** (με προγραμματισμό και σχεδιασμό κατάλληλων δράσεων), προκειμένου οι μαθητές να αναπτύξουν **ικανότητες κατανόησης, παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου ανάλογα με το επικοινωνιακό πλαίσιο, να κατακτήσουν βασικά στοιχεία γλώσσας (εκφραστική ανάγνωση, «ευανάγνωστη» γραφή, ορθογραφία), να εκτιμούν και να απολαμβάνουν λογοτεχνικά και επιστημονικά κείμενα καθώς και να αποκτήσουν άνεση στη διαχείριση ειδικότερων κειμένων πρακτικού χαρακτήρα** (π.χ. αιτήσεων, δελτίων-

λογαριασμών ΔΕΗ κ.ά., βιογραφικών σημειωμάτων κλπ), που αφορούν στον **κοινωνικό γραμματισμό** τους –και επομένως στην **ισότιμη συμμετοχή τους στην κοινωνία και την αποφυγή κοινωνικού αποκλεισμού**.

Αναγνωρίζοντας ελλείμματα των μαθητών (για διάφορους λόγους) και προσπαθώντας να υποστηρίξουμε τον γλωσσικό γραμματισμό τους, **αναπτύσσουμε στο πλαίσιο του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού ποικίλες δράσεις**. Ανάλογα με τις **ιδιαίτερες ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των μαθητών** (σχολείο αστικής/ημιαστικής/αγροτικής περιοχής, κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες και μορφωτικό κεφάλαιο των γονέων, επιδόσεις μαθητών, μαθησιακές δυσκολίες ή όχι κ.ά.), **εστιάζουμε σε ειδικότερους στόχους γλωσσικού γραμματισμού** (π.χ. βασικούς στόχους «καλής ανάγνωσης-γραφής-ορθογραφίας» / κατανόησης κειμένων ποικίλων τύπων / παραγωγής λόγου προφορικού ή γραπτού κ.ά.).

Οι δράσεις του Δικτύου **ενισχύουν τα ερεθίσματα του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας και συνεπικουρούν τους στόχους του**, που δεν είναι εύκολο να καλυφθούν στο πλαίσιο του δίωρου μαθήματος, ιδίως στις περιπτώσεις που υπάρχουν μαθησιακά ελλείμματα από προηγούμενα σχολικά χρόνια. Μάλιστα, οι προτάσεις δράσεων που παρακάτω αναφέρονται ανταποκρίνονται στις οδηγίες διδασκαλίας για τα Γυμνάσια και τα Λύκεια.

Στην πράξη, οι δράσεις αυτές πραγματοποιούνται **μετά από ευαισθητοποίηση των μαθητών, στην αρχή της σχολικής χρονιάς, ώστε να είναι συν-οδοιπόροι και συνεργάτες με τους Φιλολόγους στους από κοινού προσδιοριζόμενους στόχους**.

Βασικό στοιχείο των δράσεων είναι η συστηματική εφαρμογή τους εν είδει «προγράμματος» από την αρχή μέχρι το τέλος του διδακτικού έτους.

Στον ιστότοπό μας, ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ-ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ (<http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com>), είναι διαθέσιμη στις επιλογές της αρχικής σελίδας, ειδική ιστοσελίδα αφιερωμένη στις **Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού**, ώστε να υπάρχει επικοινωνία και αλληλοτροφοδότηση μεταξύ των μελών μέσα από το υλικό που δημιουργούν και αναρτούν:

<http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com/deltaiotaalphasigmachiomcronlambdaiotakappaomicron-deltaiotakappatauupsilonomicron-gammalambdaomegasigmasigmaiotakappaomicronupsilon-gammarhoalphamumualphatauiotasigmamuomicrony.html>

Στη συνέχεια παρουσιάζονται πιο αναλυτικά ο σκοπός και οι στόχοι των Δράσεων του ΔΔΓΓ καθώς και άλλα στοιχεία σχετικά με την υλοποίησή τους.

Σκοπός

Σκοπός των Δράσεων του «Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού», οι οποίες συνεπικουρούν τους στόχους των αναλυτικών προγραμμάτων και οδηγιών διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων στη Δ/θμια Εκπ/ση, είναι η **υποστήριξη του γλωσσικού γραμματισμού των μαθητών/τριών**, νοούμενου ως βελτίωσης των γλωσσικών δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου

και ως καλλιέργειας της κριτικής και δημιουργικής σκέψης, με γνώμονα την προαγωγή ενός δημοκρατικού και ανθρωπιστικού πολιτισμού.

Οι **στόχοι**, ειδικότερα, είναι:

- ✎ Να υποστηριχθεί ο γλωσσικός γραμματισμός των μαθητών/τριών με δράσεις που συνεπικουρούν τους στόχους και την αποτελεσματικότητα των μαθημάτων της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας.
- ✎ Να αναπτύξουν οι μαθητές δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, καλύπτοντας ελλείμματα στη γλωσσική τους εκπαίδευση.
- ✎ Να καλλιεργηθεί η «απόλαυση του λόγου» και η «εκτίμηση προς τη γλώσσα ως φορέα δημοκρατικού και ανθρωπιστικού πολιτισμού».
- ✎ Να προωθηθεί η συνεργασία σε θέματα «υποστήριξης γλωσσικού γραμματισμού και πολιτισμού» μεταξύ μαθητών, μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών καθώς και μεταξύ εκπαιδευτικών (όχι μόνο Φιλολόγων αλλά και διαφορετικών ειδικοτήτων και επίσης μεταξύ εκπαιδευτικών των σχολείων του «Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού»).

Ποιοι μπορούν να συμμετέχουν στις «Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού, σχολ. έτους 2017-18»

Στις «Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού, σχολ. έτους 2017-18» προσκαλούνται να συμμετέχουν:

- ❖ **Οι Φιλολόγοι των Γυμνασίων και Λυκείων επιστημονικής καθοδήγησης/αρμοδιότητας** της Σχολικής Συμβούλου Φιλολόγων στην Περιφερειακή Δ/ση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης Κρήτης, με έδρα το Ηράκλειο, Βασιλείας Καλοκύρη (σχολεία Δ/θμιας Εκπ/σης Ηρακλείου και με προσωρινή ανάθεση σχολεία Δ/θμιας Εκπ/σης Λασιθίου).
- ❖ Επίσης, οι **Εκπαιδευτικοί όλων των ειδικοτήτων των σχολείων Παιδαγωγικής Ευθύνης** της Σχολικής Συμβούλου, οι οποίοι ενδιαφέρονται να καλλιεργήσουν τον γλωσσικό γραμματισμό των μαθητών/τριών τους, διαμέσου του γνωστικού αντικείμενου τους ή και σε συνεργασία με τους Φιλολόγους.

Στους Εκπαιδευτικούς που θα συμμετέχουν και θα πραγματοποιούν δράσεις γλωσσικού γραμματισμού με τους μαθητές τους θα παρέχεται από τη Σχολική Σύμβουλο επιστημονική καθοδήγηση, ανατροφοδότηση και συντονισμός στο πλαίσιο του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού (σχολείων αρμοδιότητάς της).

Χρόνος και τόπος υλοποίησης

Οι «Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού, σχολ. έτους 2017-18» προγραμματίζεται να πραγματοποιηθούν από την έναρξη έως το τέλος της

χρονιάς στα Γυμνάσια και τα Λύκεια αρμοδιότητας (επιστημονικής καθοδήγησης Φιλολόγων και σχολείων Παιδαγωγικής Ευθύνης) της Σχολικής Συμβούλου Β. Καλοκύρη).

Ως προς το πλαίσιο ένταξής τους στο ωρολόγιο πρόγραμμα:

- ✓ Άλλες από τις δράσεις μπορούν να υλοποιηθούν στην τάξη **εμπλουτίζοντας τα μαθήματα,**
- ✓ άλλες θα αφορούν **σε αξιοποίηση του πλαισίου**
 - των Ερευνητικών Εργασιών στο Λύκειο,
 - των Δημιουργικών Εργασιών στο Λύκειο
 - των διαθεματικών σχεδίων εργασίας (project) ή διαθεματικών δραστηριοτήτων στο Γυμνάσιο, με βάση το ισχύον Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) και τα Αναλυτικά προγράμματα Σπουδών (ΑΠΣ)².
 - των πολιτισμικών προγραμμάτων σε Γυμνάσια και Λύκεια (με θεματική/περιεχόμενο που υποστηρίζουν την ανάπτυξη του γλωσσικού γραμματισμού)
 - των Ομίλων (στα Πειραματικά Σχολεία)
- ✓ ή θα πραγματοποιούνται στο πλαίσιο **εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων**, όπως δημιουργία Λέσχης Ανάγνωσης, προσκλήσεις συγγραφέων κ.ά. (Βλ. αναλυτικότερα στη συνέχεια, στις προτεινόμενες δράσεις.)

Δήλωση Συμμετοχής

- Οι **Φιλολόγοι των σχολείων Δ/θμιας Εκπ/σης (Ηρακλείου και Λασιθίου) επιστημονικής αρμοδιότητας** της Σχολικής Συμβούλου Β. Καλοκύρη ΠΔΕ Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο)
- και οι **Εκπαιδευτικοί των σχολείων Δ/θμιας Εκπ/σης (Ηρακλείου) παιδαγωγικής ευθύνης** της Σχολικής Συμβούλου Β. Καλοκύρη (ΠΔΕ Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο)

μπορούν να δηλώσουν **συμμετοχή** στις «**Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού κατά το σχολ. έτος 2017-18**», στην ηλεκτρονική **φόρμα**, που είναι διαθέσιμη και στην ιστοσελίδα του ΔΔΓΓ, πατώντας τον σύνδεσμο:

[2017-18 Συμμετοχή στις "Δράσεις του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού"](#)

² ΥΠΕΠΘ-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2003) Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) και Αναλυτικά προγράμματα Σπουδών (ΑΠΣ) για την υποχρεωτική εκπαίδευση, τόμος Α, (ΦΕΚ τ. Β' αρ. φύλλου 303/13-03-03), σελ. 3804 κ.α.

Διαδικασίες λειτουργίας και υλοποίησης δράσεων του Δικτύου

α. Συμβουλευτική – Συντονισμός από τη Σχολική Σύμβουλο

- ✚ Ακολούθως προς την έγκριση από το ΥΠΠΕΘ («Έγκριση εκπαιδευτικού προγράμματος», Αρ. Πρωτ. 201726/Δ2/21-11-2017) οι Φιλολόγοι των σχολείων επιστημονικής αρμοδιότητας και οι Εκπαιδευτικοί των Σχολείων Παιδαγωγικής Ευθύνης της Σχολικής Συμβούλου, στο πλαίσιο του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού (ΔΔΓΓ) προσκαλούνται **να δηλώσουν συμμετοχή στην ηλεκτρονική φόρμα και να υλοποιήσουν κατά το σχολ. έτος 2017-18 δράσεις–καλές πρακτικές**, όπως αυτές που παρακάτω προτείνονται ή άλλες που οι ίδιοι θεωρούν ότι ανταποκρίνονται στις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών τους, αντλώντας ιδέες και έμπνευση από το ΔΔΓΓ.
- ✚ Για την επιμόρφωση, καθοδήγηση-συμβουλευτική, εμπύχωση και συντονισμό των εκπαιδευτικών θα πραγματοποιηθούν από τη Σχολική Σύμβουλο Β. Καλοκύρη σχετικά **επιμορφωτικά σεμινάρια διασχολικά και ενδοσχολικά**. Επίσης, σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς θα είναι διαθέσιμη **ατομική συμβουλευτική και συνεργασία εντός και εκτός σχολικού ωραρίου (σε προσωπική συνάντηση ή με τηλέφωνο, τηλεδιάσκεψη, ηλεκτρονικό μήνυμα κλπ)**.
- ✚ Ειδικότερα, **διασχολικά επιμορφωτικά σεμινάρια** προς υποστήριξη των Εκπαιδευτικών που θα δηλώσουν συμμετοχή στις δράσεις του ΔΔΓΓ για το σχολ. έτος 2017-18, καθώς δίνουν τη δυνατότητα συνάντησης των μελών, ενίσχυσης και αλληλοτροφοδότησης, προγραμματίζονται να πραγματοποιηθούν:
 - στην αρχή του σχολικού έτους **για προγραμματισμό, συντονισμό, ανάληψη δράσεων**
 - στη μέση του έτους για **ανατροφοδότηση**
 - και στο τέλος του έτους για **αναστοχασμό-αποτίμηση της εμπειρίας και των αποτελεσμάτων του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού έργου**³.
- ✚ Για υποστήριξη και συντονισμό των εκπαιδευτικών, στον ιστότοπο «Δίκτυο συνεργασίας Φιλολόγων-Συνεργατικές ιστοσελίδες», που λειτουργεί με τον συντονισμό της Σχολικής Συμβούλου, είναι **διαθέσιμη στις επιλογές της αρχικής σελίδας ειδική ιστοσελίδα (Διασχολικό Δίκτυο Γλωσσικού Γραμματισμού, στη δ/ση: <http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com/>)**, με ανακοινώσεις και υλικό. Εκεί προσκαλούνται να αναρτούν οι συμμετέχοντες Εκπαιδευτικοί υλικό που δημιουργούν στο πλαίσιο των Δράσεων του ΔΔΓΓ και κείμενα διάχυσης της εμπειρίας από τη

³Βλ. π.χ. φόρμα πρόσκλησης σε συνάντηση ανασκόπησης-ανατροφοδότησης δράσεων του «Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού γραμματισμού, κατά το σχολ. έτος 2015-16 <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSc-oHF9igBiS5Gacfp3d1QTFYbt7qW417sQRS5KzA1yqv2Kag/viewform>

συμμετοχή τους (τρόπους υλοποίησης των στόχων, ιδέες και προτάσεις εφαρμογής, εκτιμήσεις-σχόλια κλπ).

β. Ετήσιο πρόγραμμα δράσεων – υλοποίηση από Εκπαιδευτικούς

- ✚ Κεντρική ιδέα των Δράσεων είναι η λειτουργία τους εν είδει «προγράμματος» με ετήσια διάρκεια και στόχο τη βελτίωση όχι μόνο των δεξιοτήτων αλλά και της στάσης των μαθητών απέναντι στον γλωσσικό γραμματισμό και τις κοινωνικές και πολιτισμικές προεκτάσεις του. Αντίστοιχα, οι Δράσεις οργανώνονται με άξονα τον μετασχηματισμό δεξιοτήτων και στάσης, κατά το σχήμα:
«πριν [έναρξη του διδακτικού έτους] / μετά [τέλος του διδακτικού έτους)].»

Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι **οι Δράσεις δομούνται εν είδει προγράμματος** σύμφωνα με τα παρακάτω:

- Έναρξη του διδακτικού έτους:
Ευαισθητοποίηση–μύηση μαθητών (μέσα από σχεδιασμένες διδακτικές ενέργειες, βλ. παρακάτω) και **«Εκπαιδευτικό Συμβόλαιο» συναίνεσης μαθητών για κοινή προσπάθεια και επίτευξη βελτίωσης.** →
- Κατά τη διάρκεια διδακτικού έτους:
Υλοποίηση δράσεων γλωσσικού γραμματισμού – **ανατροφοδότηση** προσπάθειας μαθητών – **ανανέωση** Εκπαιδευτικού Συμβολαίου →
- Τέλος του διδακτικού έτους:
Αναστοχασμός με τους μαθητές, **αποτίμηση** εμπειρίας και μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Ειδικότερα:

- ✚ **Αφετηρία** στις Δράσεις είναι, στην έναρξη του σχολικού έτους η **ευαισθητοποίηση των μαθητών** με συζήτηση πάνω στις ανάγκες τους σε θέματα κατανόησης και παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου και γενικότερης καλλιέργειας του λόγου τους ως μέσου έκφρασης αλλά και όξυνσης του κριτικού στοχασμού τους. Έχοντάς τους **συνοδοιπόρους** στην κοινή προσπάθεια μπορούμε να ευελπιστούμε για ευόδωση των στόχων μας, για καλλιέργεια του λόγου και του κριτικού στοχασμού τους ως μαθητών και αυριανών πολιτών. Στην περίπτωση μάλιστα όπου διακρίνονται «στερεότυπα αδιαφορίας και άρνησης για τη μάθηση και το σχολείο» οι εκπαιδευτικοί (αξιοποιώντας σχετική επιμόρφωση από τη Σχολική Σύμβουλο)⁴ θα μπορούν

⁴ Σχετικές επιμορφωτικές δράσεις, ενδεικτικώς: Εκδήλωση-Εκπαιδευτικό Σεμινάριο με κεντρικό εισηγητή τον Α. Κόκκο, με αφορμή το βιβίο του (2017) *Εκπαίδευση και χειραφέτηση*. Συνδιοργάνωση: Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Περιφέρεια Κρήτης, Επιμελητήριο Ηρακλείου και Σχολ. Σύμβ. Β. Καλοκύρη. **18-9-2017**, στο Ηράκλειο Κρήτης, αίθ. Επιμελητηρίου [Ανακοίνωση](#) Επίσης, βλ. στον ιστότοπο «Δίκτυο Συνεργασίας Φιλολόγων-Συνεργατικές Ιστοσελίδες», την ιστοσελίδα [Η αξιοποίηση της Τέχνης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση](#) με υλικό από το Εκπαιδευτικό Συνέδριο (Ηράκλειο, Απρίλιος **2015**), που συνδιοργάνωσαν η Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων, η Περιφέρεια Κρήτης και η Σχολ. Σύμβουλος Β. Καλοκύρη σε συνεργασία με τα σχολεία παιδαγωγικής ευθύνης της και με την αρωγή της ΠΔΕ Κρήτης –Τμήμα Επιστ. και Παιδαγ. Καθοδήγησης Δ/θμιας Εκπ/σης.

να εφαρμόζουν τη μέθοδο «Μετασχηματίζουσα Μάθηση μέσα από την Αισθητική Εμπειρία» του Α. Κόκκου⁵ και άλλες καλές πρακτικές για ευαισθητοποίηση και μετασχηματισμό δυσλειτουργικών στερεοτύπων.

- ✚ Στην έναρξη της σχολικής χρονιάς, στις διαδικασίες **ευαισθητοποίησης/μύησης** στην προσπάθεια βελτίωσης του γλωσσικού γραμματισμού, μπορεί να αξιοποιηθεί, και **Ερωτηματολόγιο προς τους μαθητές**, που διερευνά τη δική τους εκτίμηση για τις γλωσσικές τους γνώσεις και δεξιότητες καθώς και τη στάση τους απέναντι στη γλώσσα και την αξία της. Σχετικό ερωτηματολόγιο ως παράδειγμα είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΔΔΓΓ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com/uploads/2/6/6/1/26610356/27a_erotimatologio_ddgg_2015-16.pdf.

Αντίστοιχα, στο τέλος της χρονιάς, μπορεί να χρησιμοποιηθεί και πάλι ως εργαλείο το ίδιο ερωτηματολόγιο, ώστε να διαπιστωθούν τυχόν αλλαγές (σύμφωνα με τους στόχους της «μετασχηματίζουσας μάθησης»)⁶.

- ✚ Οι εκπαιδευτικοί θα επιλέξουν τις Δράσεις Γλωσσικού Γραμματισμού από τις προτεινόμενες παρακάτω ή θα υλοποιήσουν άλλες που οι ίδιοι θεωρούν ότι ανταποκρίνονται στις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών τους, αντλώντας ιδέες και έμπνευση από το ΔΔΓΓ.
- ✚ Οι Φιλολόγοι οι οποίοι διδάσκουν στο ίδιο τμήμα είναι εξαιρετικά εποικοδομητικό να συνεργαστούν, ώστε να επιδιώξουν κοινούς ή συμπληρωματικούς στόχους (με ίδιες δράσεις ή διαφορετικές, αλληλοσυμπληρωματικές). **Μπορούν να συντάσσουν από κοινού υλικό και προτάσεις και να το αποστέλλουν άμεσα για ενδεχόμενες ερωτήσεις (συμβουλευτική-καθοδήγηση από τη Σχολ. Σύμβουλο) και για ανάρτηση.**
- ✚ Επίσης οι Εκπαιδευτικοί που θα συμμετέχουν, καλούνται να στείλουν στο τέλος του έτους ανασκόπηση (σύντομη καταγραφή) κοινών δράσεων, με αναγραφή των συνεργατών–Συναδέλφων. Οι παρουσιάσεις των δράσεων των Εκπαιδευτικών θα αναρτώνται επίσης στην ειδική ιστοσελίδα του ΔΔΓΓ <http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com/deltaiotaalphasigmachiomicronlambdaiotakappaomicron-deltaiotakappataupsilonomicron-gammalambdaomegasigmamaiotakappaomicronupsilon-gammarhoalphamumualphatauiotasiigmamuomicrony.html>

Προτεινόμενες Δράσεις γλωσσικού γραμματισμού. Περίγραμμα δράσεων

1. «Υποστήριξη βασικών δεξιοτήτων γλωσσικού γραμματισμού: βελτίωση ανάγνωσης – γραφής – ορθογραφίας- κατανόησης γραπτού λόγου .

⁵ Κόκκος, Α. και συνεργάτες (2011). *Εκπαίδευση μέσα από τις τέχνες*. Αθήνα: Μεταίχμιο. Mezirow, J. (2007). *Η Μετασχηματίζουσα Μάθηση* (μτφρ.: Γ. Κουλαουζίδης). Αθήνα: Μεταίχμιο.

⁶ Mezirow, J. (2007). *Η Μετασχηματίζουσα Μάθηση* (μτφρ.: Γ. Κουλαουζίδης). Αθήνα: Μεταίχμιο.

A. Ενδεικτικός τρόπος υλοποίησης: Προηγείται διαπίστωση γλωσσικών ελλειμμάτων σε συζήτηση με τους μαθητές, ευαισθητοποίηση, «συμβόλαιο» προσπάθειας με δράσεις ευχάριστες, χωρίς ιδιαίτερο πρόσθετο φόρτο.

Ο Φιλολόγος σε κάθε διδακτική ώρα, σε κάθε φιλολογικό μάθημα που διδάσκει (π.χ. Ιστορία, Αρχαία Ελλ. Γλ., Λογοτεχνία) αναθέτει στους μαθητές να διαβάσουν στο σπίτι μια μεγάλη περίοδο [ή μια μικρή παράγραφο] από το «μάθημα της ημέρας» και –αντίστοιχα- αφιερώνει, στο επόμενο μάθημα, λίγα λεπτά για επιδίωξη των στόχων: εκφραστική ανάγνωση («με χρωματισμό, επιτονισμό φωνής») από έναν ή περισσότερους μαθητές, ορθογραφία (προφορικά, μερικών λέξεων με ερωτήσεις/απαντήσεις ή/και πίνακα), διατύπωση περιεχομένου/νοήματος από μαθητές.

Σημειώσεις:

- i. Δεν είναι ανάγκη να «αναγνώσουν» ή να «παρουσιάσουν το νόημα» πολλοί μαθητές (λόγω του περιορισμένου χρόνου). Ενδιαφέρει η καθημερινή εφαρμογή στην τάξη, ώστε εκ περιτροπής να συμμετέχουν όλοι και μάλιστα να προσδοθεί έμφαση και να τονιστεί στην πράξη η σπουδαιότητα της δράσης αυτής!
- ii. Ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών υλοποιούνται όλες οι δράσεις βασικών δεξιοτήτων γλωσσικού γραμματισμού ή μερικές ή μία (ανάγνωση / (αντι)γραφή / ορθογραφία /κατανόηση-απόδοση νοήματος.
- iii. Για αντιγραφή (αν κριθεί ως σύμφωνη με τις ανάγκες των μαθητών· μπορούν να το εφαρμόζουν όσοι μαθητές το επιθυμούν): ορίζεται για το σπίτι πολύ λίγο κείμενο, 2-3 γραμμές, από την περίοδο ή από τη μικρή παράγραφο που ανατέθηκε. Στο επόμενο μάθημα, ο διδάσκων/η διδάσκουσα, για τόνωση εσωτερικών κινήτρων των μαθητών, επιβραβεύει τετράδια που παρουσιάζονται ενδεικτικώς.
- iv. Συμφωνείται (στην αρχή, κατά την ευαισθητοποίηση-μύηση των μαθητών και το αρχικό «συμβόλαιο για τις δράσεις γλωσσικού γραμματισμού») οι μαθητές να τηρούν και να έχουν καθημερινά στην τσάντα τους ένα **τετράδιο δράσεων γλωσσικού γραμματισμού**, όπου μπορούν να γράφουν κάθε σχετικό με τις δράσεις αυτές. Στο τετράδιο αυτό, μπορούν επίσης να τηρούν υλικό και από δράσεις αντίστοιχες σε άλλα μαθήματα, από άλλους καθηγητές που συμμετέχουν στις δράσεις αυτές.
- v. Το «ιδεώδες» από άποψη αποτελεσματικότητας είναι να γίνονται αυτές οι δράσεις (όσες επιλεγούν για τις ανάγκες του τμήματος) με τον συντονισμό-εμφύχωση όλων των Φιλολόγων του τμήματος!!! Ακόμη περισσότερο: Τα οφέλη πολλαπλασιάζονται αν οι Φιλολόγοι συνεργαστούν και με άλλους εκπαιδευτικούς του τμήματος, έτσι ώστε, ει δυνατό, αντίστοιχες δράσεις να εφαρμόζονται σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα (μαθήματα), με την εποπτεία του αντίστοιχου καθηγητή και με υλικό από το αντίστοιχο μάθημα! Συνιστώ θερμά στα Σχολεία Παιδαγωγικής μου Ευθύνης να προχωρήσουν σε συνεργασία οι εκπαιδευτικοί σε κάθε τμήμα, με αντίστοιχες δράσεις υποστήριξης των

βασικών δεξιοτήτων γλωσσικού γραμματισμού, έτσι ώστε να πολλαπλασιάζεται το ερέθισμα κι η έμφαση στη σημασία των δράσεων. Με τη συνεργασία όσο περισσότερων ειδικοτήτων και καθηγητών γίνεται, ενισχύεται η επίτευξη στόχων ‘στάσης’ των μαθητών απέναντι στην κατάκτηση της γλώσσας.

B. άλλοι Ενδεικτικοί τρόποι: Με «παιγνιώδεις ασκήσεις» ορθογραφίας π.χ. «συμπληρώνουμε κενά γράμματα σε φθαρμένο έγγραφο», με αναθέσεις «εκφραστικής ανάγνωσης» σε κείμενα προτιμήσεών τους, με «δείγματα ευανάγνωστης γραφής σε σύντομο χρόνο» κ.ά. Σημασία έχει η συστηματική εφαρμογή και η ενσωμάτωσή τους στον σχεδιασμό των διδασκαλιών και του ετήσιου προγραμματισμού... Βλ. ως παραδείγματα το υλικό που εκπόνησε η Φιλολογος-μέλος του Δικτύου Ειρήνη Σπυριδάκη (13^ο Γυμνάσιο Ηρακλείου), κατά το 2016-17, στην ιστοσελίδα του ΔΔΓΓ [αρχεία 34a και 34b] <http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com/deltaiotaalphasigmamachiomicronlambdaiotakappaomicron-deltaiotakappataupsilonomicron-gammalambdaomegasigmasigmaiotakappaomicronupsilon-gammarhoalphamumualphatauiotasigmamuomicrony.html>

2. Συστηματική συγγραφή μιας παραγράφου (για εξάσκηση σε περίληψη ή σύνταξη παραγράφου). Η σύνθεση-γραφή της παραγράφου ανατίθεται ως δράση για το σπίτι. Η παρουσίαση και ο σχολιασμός γίνονται στην τάξη. Κάθε φορά παρουσιάζεται έστω μία παράγραφος από έναν μαθητή. Η συχνότητα και το εύρος εφαρμογής προσδιορίζονται από τον/τη Φιλολόγο και τους μαθητές, ανάλογα με τις ειδικότερες συνθήκες. Π.χ. σε κάθε διδακτική ώρα ή τακτικά σε ένα μάθημα (ή σε περισσότερα) που διδάσκει ο Φιλολόγος σε ένα τμήμα, ή πιο συστηματικά στη Νεοελληνική Γλώσσα κλπ.

3. Ποικίλες Δραστηριότητες Γλωσσικού Γραμματισμού που αναπτύσσουν ικανότητες κατανόησης, παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου ανάλογα με το επικοινωνιακό πλαίσιο. Η συχνότητα προσδιορίζεται με συμφωνία καθηγητή-μαθητών, αλλά έχει σημασία η τακτική, συστηματική εφαρμογή.

Π.χ.

- Συστηματικά, στο πλαίσιο της Νεοελληνικής γλώσσας οι μαθητές/-τριες **γράφουν στο σπίτι και παρουσιάζουν κείμενο** (έστω ένας/μία, κάθε φορά, με σχολιασμό από τους μαθητές-ακροατές, σε πνεύμα παιδαγωγικό κι όχι επικριτικό), προκειμένου να βελτιωθούν όλοι σε θέματα παραγωγής γραπτού λόγου.
- Απαντούν προφορικά σε **ερωτήσεις κατανόησης βάσει σύντομου κειμένου**, που δίνονται σε φωτοτυπία για επεξεργασία στο σπίτι.
- Εξασκούνται να γράφουν βιογραφικό (οδηγίες στην τάξη, γραφή στο σπίτι) και σε προσδιορισμένες ώρες παρουσιάζουν καθένας με τη σειρά του το δικό του, ενώ σχολιάζουν θέματα διατύπωσης κλπ με ρόλο ενεργού ακροατή.
- **Εξάσκηση στη διαχείριση ειδικότερων κειμένων πρακτικού χαρακτήρα (π.χ. αιτήσεων, δελτίων-λογαριασμών ΔΕΗ κ.ά.)**
- **Διαθεματικές δραστηριότητες δημιουργικής γραφής**

4. Διδασκαλία στην τάξη ολόκληρου λογοτεχνικού έργου (μυθιστορήματος ή συλλογής διηγημάτων ή ποιημάτων κ.λπ). Η διδασκαλία προγραμματίζεται για διάρκεια έως 8 ώρες (εκτός εξαιρέσεων) και χρειάζεται σχεδιασμό εκ μέρους του Φιλολόγου, ώστε να γίνει καλή διαχείριση του χρόνου σε σχέση με το υλικό. Ανατίθεται ανάγνωση στο σπίτι, ενδεχομένως μια πρώτη σύντομη γραπτή περιληπτική απόδοση περιεχομένου – ιδεών- εντυπώσεων/κρίσεων και στη συνέχεια σταδιακή ερμηνευτική προσέγγιση στην τάξη, με εκπαιδευτικές τεχνικές ενεργού συμμετοχής (ερωτήσεις/απαντήσεις, εργασίες σε ομάδες, δραματοποίηση σκηνών κλπ), με προσοχή ώστε να συνδυάζεται το «τι» (περιεχόμενο, σημασίες) με το «πώς» (τρόπο γραφής, μέσω του οποίου εκφράζονται τα νοήματα: εκφραστικά μέσα, αφηγηματικές τεχνικές σε συσχέτιση με νοήματα). Καλλιέργεια προφορικού και γραπτού λόγου με συγκεκριμένες δράσεις.

5. Βιβλιοπαρουσιάσεις (λογοτεχνικών αλλά και επιστημονικών βιβλίων, κατάλληλων για την ηλικία των μαθητών. Μπορούν να οργανωθούν με ανάθεση σε μαθητές, με βάση διάγραμμα (δομή παρουσίασης) που θα δίνεται από τον/τη Φιλολόγο. Η συχνότητα βιβλιοπαρουσιάσεων, η διάρκεια (π.χ. 10΄) καθώς και το ενδεχόμενο συνοδευτικό εποπτικό υλικό (π.χ. ψηφιακή παρουσίαση (ppt) από τον μαθητή/τη μαθήτρια) θα προσδιορίζονται από τον/τη Φιλολόγο, ανάλογα με τις συνθήκες του τμήματος κλπ.

6. Λέσχη ανάγνωσης (π.χ. με αξιοποίηση βιβλίων της σχολικής Βιβλιοθήκης). Η συχνότητα επίσης εξαρτάται από τις συνθήκες. Σημασία έχει να γίνουν κατά τη διάρκεια του έτους συστηματικά, τουλάχιστον 3 συναντήσεις σε ώρες εκτός σχολικού ωραρίου. Παραδείγματα εφαρμογής από Φιλολόγους του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού δείχνουν τα εξαιρετικά οφέλη για τους μαθητές. Π.χ. βλ.. εισήγηση και υλικό της Φιλολόγου-μέλους του ΔΔΓΤ Μαρίας Χριστιανού σχετικά με τη Λέσχη Ανάγνωσης στο 10ο ΓΕΛ Ηρακλείου, «ΑΝΑΛΟΓΙΟ Λ Ο Γ Ω Τ Ε Χ Ν Ω Ν». (βλ. ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΔΔΓΤ:

<http://diktyofilologonkalokryi.weebly.com/deltaiotaalphasigmachiomicronlambdaiotakappaomicron-deltaiotakappataupsilonomicron-gammalambdaomegasigmamaiotakappaomicronupsilon-gammarhoalphamumualphatauiotasigmamuomicrony.html>)

7. Ερευνητικές Εργασίες με θέματα που υποστηρίζουν τον γλωσσικό γραμματισμό (π.χ. αναλύσεις έργων τέχνης, παραγωγή γραπτού λόγου ως αντικείμενο της Ερευνητικής Εργασίας)

8. Δημιουργικές Εργασίες με ζητούμενα που προάγουν τον γλωσσικό γραμματισμό (π.χ. εφαρμογές δημιουργικής γραφής, λόγοι/αντίλογοι κ.ά.)

9. Προγράμματα ή Όμιλοι με θεματική που αφορά στην καλλιέργεια (κατανόηση /παραγωγή) προφορικού ή γραπτού λόγου.

10. Δραστηριότητες αξιοποίησης της Τέχνης με στόχους ανάπτυξης του γλωσσικού γραμματισμού. Ενδεικτικά, μπορεί να ανατεθεί ο σχολιασμός και η σύνδεση έργων ζωγραφικής με ενότητες αντίστοιχης θεματικής στη Λογοτεχνία, στην Ιστορία, στη Νεοελληνική Γλώσσα. Επίσης, ενδείκνυται η παρακολούθηση ταινιών ποιότητας εντός ή εκτός τάξης (ή αποσπασμάτων στην τάξη, ανάλογα με τον διαθέσιμο χρόνο) και ο σχολιασμός τους στην τάξη, η παραγωγή δημιουργικών δραστηριοτήτων και γενικότερα γραπτού λόγου με βάση αυτές, σε εργασίες που ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα και την ηλικία των μαθητών. Επιπλέον, αξιοποιώντας το ταλέντο και την κλίση των μαθητών στη μουσική, μπορούμε να αναθέσουμε ενδιαφέρουσες για τους μαθητές διαθεματικές δραστηριότητες, όπως μελοποίηση στίχων, δημιουργία στίχων και διάφορες εργασίες δημιουργικής γραφής σε συνδυασμό με μουσική, π.χ. έκφραση συναισθημάτων και απόψεων για τραγούδια, μουσικά ρεύματα κλπ.

11. Διασχολικός Διαγωνισμός Ορθογραφίας ή ενδοσχολικοί διαγωνισμοί ορθογραφίας. Για 5^η συνεχή σχολ. χρονιά (2012-17) έχει λειτουργήσει με επιτυχία ο Διασχολικός Διαγωνισμός Ορθογραφίας, χάρη στις προσπάθειες των Φιλολόγων που συμμετέχουν σε αυτόν και τον συντονίζουν. Το πλούσιο υλικό προετοιμασίας των μαθητών που έχει εκπονηθεί **από τους Φιλολόγους-δημιουργούς του** είναι διαθέσιμο (και για το σχολ. έτος 2016-17) στην ιστοσελίδα του ΔΔΓΓ <http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com/deltaiotaalphasigmachiomicronlambdaiotakappaomicron-deltaiotakappataupsilonomicron-gammalambdaomegasigmamaiotakappaomicronupsilon-gammarhoalphamumualphatauiotasigmamuomicrony.html> . Κατά το σχολ. έτος 2017-18 προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί ο 6^{ος} Διασχολικός Διαγωνισμός και σχετική ανακοίνωση θα σταλεί στα σχολεία. Επίσης, πολλά σχολεία πραγματοποιούν ενδοσχολικούς διαγωνισμούς, με διατημηματική συνεργασία Φιλολόγων.

12. Δράσεις με εκπαιδευτικό υλικό από το πρόγραμμα-φάκελο «Στα ίχνη της Γραφής»: Κατά τα σχολ. έτη 2015-16 και 2016-16 πολλοί Φιλολόγοι δανείστηκαν τον φάκελο που έχει σταλθεί από το ΥΠΠΕΘ. Είναι π.χ. διαθέσιμη η πρόταση που παρουσίασε στην 5^η Διημερίδα μας (Οκτώβριο 2016-17) η Φιλολόγος του Γυμνασίου Επισκοπής κ. Ειρήνη Κέλλη για αξιοποίηση υλικού προς υποστήριξη του γλωσσικού-ιστορικού γραμματισμού των μαθητών. Το υλικό του φακέλου είναι διαθέσιμο και για το σχολ. έτος 2017-18, σε συνεννόηση των ενδιαφερόμενων εκπαιδευτικών με τη Σχολική Σύμβουλο.

13. Άλλες καινοτόμες δράσεις ή καλές πρακτικές. Οι συμμετέχοντες Εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να προσδιορίσουν με βάση τη δική τους έμπνευση και πρωτοβουλία ή και τη συνεργασία με άλλους συναδέλφους, δράσεις υποστήριξης του γλωσσικού γραμματισμού, στο πλαίσιο των στόχων του ΔΔΓΓ.

14. Ερωτηματολόγιο πριν/μετά τις Δράσεις, δραστηριότητες αποτίμησης μαθησιακών αποτελεσμάτων και «μετασχηματίζουσας μάθησης»

Όπως επισημάναμε παραπάνω, αναφερόμενοι στις διαδικασίες υλοποίησης των Δράσεων, προτείνεται, κατά τη φάση της ευαισθητοποίησης των μαθητών και της «πρόκλησης ενδιαφέροντος για ανάληψη έργου», να διανείμουν οι Εκπαιδευτικοί ένα σύντομο (ανώνυμο) ερωτηματολόγιο, με στόχο κυρίως τη διερεύνηση της αυτοεκτίμησης των μαθητών ως προς τις γλωσσικές γνώσεις και δεξιότητές τους καθώς και της στάσης τους σε θέματα γλωσσικού γραμματισμού.

Αντίστοιχα, στο τέλος των δράσεων, στο τέλος του σχολικού έτους, το ερωτηματολόγιο μπορεί να δοθεί ξανά, ενδεχομένως το ίδιο ή να διαμορφωθεί με ερωτήματα σύγκρισης πριν/μετά, προκειμένου να διαπιστώσουμε ενδεχόμενες αλλαγές στις αντιλήψεις και τη στάση των μαθητών διαμέσου των δράσεων στις οποίες τους «μυήσαμε» και τις οποίες εφαρμόσαμε συστηματικά.

Γενικότερα, προς ολοκλήρωση των δράσεων υποστήριξης του γλωσσικού γραμματισμού, κατά το τέλος του διδακτικού έτους 2016-17 προτείνεται η εφαρμογή δραστηριοτήτων αποτίμησης των μαθησιακών αποτελεσμάτων και της εμπειρίας των μαθητών, στο πνεύμα των στόχων και της μεθοδολογίας της «μετασχηματίζουσας μάθησης». Χαρακτηριστικές τέτοιες δραστηριότητες είναι –πέρα από το ερωτηματολόγιο- η συζήτηση, σύντομα κείμενα αποτίμησης από τους μαθητές, προτάσεις για το μέλλον από τους μαθητές, παρουσιάσεις απολογισμού σε ppt και άλλες δραστηριότητες προφορικού και γραπτού λόγου.

15. Τετράδιο Δραστηριοτήτων Γλωσσικού Γραμματισμού. Μια καλή πρακτική, αποτελεσματική κατά την εκτίμηση πολλών Συναδέλφων, με βάση την εμπειρία εφαρμογής τα προηγούμενα έτη των Δράσεων του Διασχολικού Δικτύου Γλωσσικού Γραμματισμού είναι η τήρηση ενός τετραδίου από τους μαθητές, με τίτλο ανάλογης θεματικής και κατάλληλο για τη βαθμίδα (Γυμνάσιο/Λύκειο) και την τάξη (π.χ. Ταξίδι στη Γλώσσα, «Λογο-παίγνια», κ.ά.) που μπορεί να αξιοποιείται για όλα τα μαθήματα στα οποία οι μαθητές εκπονούν δραστηριότητες γλωσσικού γραμματισμού., ώστε να ανατρέχουν σε αυτό κάθε φορά που χρειάζονται να θυμηθούν κάτι κλπ. Εναλλακτικά, μπορεί να χρησιμοποιείται επικουρικά προς τα τετράδια των αντίστοιχων μαθημάτων, για ειδικότερες επισημάνσεις σε γλωσσικά ζητήματα. Σε κάθε περίπτωση, οι επιλογές προτείνεται να γίνονται σε συνεργασία με τους μαθητές ως «συννοδοιπόρους», ώστε να υποστηρίζονται περισσότερο στην πράξη από τους ίδιους...

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ-ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ
ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΣΧΟΛΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Βασιλεία Καλοκύρη,

δ.φ., ΜΔΕ

Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων

Περιφερειακή Διεύθυνση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Κρήτης,

με έδρα το Ηράκλειο

Αγαπητοί/Αγαπητές Συνάδελφοι,

Είμαι στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση, ενίσχυση στο έργο σας και συνεργασία!

Με τιμή
Βασιλεία Καλοκύρη,
Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων